Kinderen op bezoek op de Intensive Care

Op bezoek komen bij iemand die is opgenomen op de Intensive Care kan een indrukwekkende ervaring zijn. Dit geldt voor volwassenen, maar ook zeker voor kinderen.

Toch kan het goed zijn een kind te laten zien waar de ouder of familielid verblijft en hoe het met hem/haar gaat. Zo voorkomt u dat een kind zelf gaat invullen (fantaseren) wat er aan de hand is.

Voor welke kinderen?

Als uw kind aangeeft op bezoek te willen komen en u bent van mening dat uw kind dit aankan, dan mag een kind op bezoek komen. De leeftijd van het kind maakt hierbij niet uit. Overleg altijd met de betrokken verpleegkundige wanneer het eerste bezoek zal plaatsvinden. Wij bereiden dit bezoek graag goed met u voor. Het bezoek van een kind moet altijd onder toezicht van een ouder/verzorger plaatsvinden. Als uw kind aangeeft liever niet op bezoek te willen, respecteer dit dan. Dit houdt overigens niet in dat u dan geen informatie moet geven over de toestand van de patiënt.

Wanneer niet?

In het belang van de patiënt wordt soms afgeraden een kind op bezoek te laten komen. Bijvoorbeeld als er een bepaalde kinderziekte heerst. Wilt u het daarom aangeven als er sprake is van een kinderziekte bij het kind (of vriendjes en vriendinnetjes)? De verpleegkundige zal in dat geval overleggen met de arts. Soms is het verstandig het bezoek even uit te stellen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als de patiënt er heel anders uitziet dan normaal. Of wanneer uw kind een eerder bezoek heel moeilijk heeft verwerkt.

Voorbereiden op het bezoek

Overleg (als dit mogelijk is) met de patiënt over het bezoek. De patiënt kan dan aangeven of hij/zij dit wenselijk vindt. En de patiënt kan zich dan voorbereiden op eventuele emotionele gevoelens van zowel het kind als van zichzelf, die naar boven kunnen komen tijdens dit bezoek.

Bereid het kind zo goed mogelijk voor op wat hij/zij kan verwachten:

- Beschrijf van tevoren in (voor het kind begrijpelijke woorden) wat er allemaal te zien en horen valt op de Intensive Care. Denk bijvoorbeeld aan apparatuur, alarmgeluiden, kabeltjes en draadjes en eventuele geur en temperatuur.
- Als de patiënt beademd wordt, leg dan uit dat de patiënt een buisje in zijn mond en keel heeft om adem te halen en daarom niet kan praten.
- Als de patiënt niet kan reageren - bijvoorbeeld omdat hij/zij in slaap wordt gehouden met medicijnen - is het belangrijk dit van te voren uit te leggen aan het kind.
- Beantwoord eventuele vragen van het kind eerlijk en duidelijk.

Wij hebben speciaal voor kinderen die op bezoek komen een fotoboekje ontwikkeld: ‘Jeroen op bezoek op de Intensive Care’. De verpleegkundige zal dit boekje aan u meegeven.

Op de IC nazorg poli is een kinderkast aanwezig met materialen die eventueel gebruikt kunnen worden om het kind voor te bereiden op het bezoek. De verpleegkundige kan bijvoorbeeld laten zien hoe het beademingsslangetje er uit ziet. Ook zijn er leesboekjes voor kinderen over het ziekenhuis. En het kind kan eventueel iets knutselen voor de zieke.

Het bezoek

De verpleegkundige is bij het eerste bezoek aanwezig voor het beantwoorden van vragen, begeleiding en ondersteuning.

- Ga altijd zelf met uw kind mee. De aangewezen verpleegkundige begeleidt u tijdens het (eerste) bezoek en helpt u bij het beantwoorden van de vragen van het kind.
- Leg uit dat het kind de patiënt mag aanraken als hij/zij dit wil.
- Omdat het kind veel indrukken krijgt, is het verstandig om het bezoek niet te lang te maken. Vaak is een bezoek van 5 tot 10 minuten al genoeg voor het kind.

Na het bezoek

Na afloop van het bezoek praat de verpleegkundige nog even met u en het kind na. Hoe heeft het kind het bezoek ervaren en zijn er nog vragen? Afhankelijk van hoe het bezoek is verlopen spreekt de verpleegkundige met u af of zij u en het kind opnieuw zal begeleiden tijdens eventuele volgende bezoeken.

Geef het kind na het bezoek de tijd om alle indrukken te verwerken en ga na of uw kind nog vragen heeft. Het is verstandig om er de volgende dag nog even over te praten. Vraag of alles duidelijk is voor uw kind en of er nog vragen zijn. Het kan zijn dat uw kind langer nodig heeft om de situatie te verwerken. Geef uw kind de tijd en ben hier alert op. Nooit forceren!!

Enkele tips zijn:

- Het is niet verstandig om ‘een leugentje om bestwil’ te gebruiken bij het kind. Dat kan het vertrouwen beschadigen. Ook al is het moeilijk om te vertellen tegen een kind dat iemand van wie hij houdt ernstig ziek is, probeer toch zo eerlijk en duidelijk mogelijk te zijn.
- Het kan gebeuren dat uw kind een detail heeft gezien dat volwassenen niet opvalt en waarbij hij door zijn fantasie een angstige gedachte krijgt. Wees hier alert op.
- Wanneer uw kind het lastig vindt om over deze situatie te praten, kan het kind bijvoorbeeld een terugval in gedrag (bijv. weer gaan duimen) vertonen, klachten krijgen als buikpijn/hoofdpijn of prikkelbaar zijn. Het helpt kinderen soms om zich te uiten, als zij proberen erover te tekenen of spelen. Bij jonge kinderen kunt u in de thuissituatie samen (prenten)boeken lezen waarin emoties (verdriet, angst, pijn) centraal staan.
- Foto’s maken van de patiënt en de situatie waarin die zich bevindt, kan een hulpmiddel zijn om situaties te verwerken.
- Probeer gesprekken niet te officieel te maken. Terloops gaat het vaak makkelijker.

Een bezoek aan de Intensive Care kan veel impact hebben op een kind. Het is goed mogelijk dat uw kind zich daarom wat anders gedraagt na dit bezoek; dit is normaal.

Neem contact op met uw huisarts als het afwijkende gedrag na een aantal weken nog steeds aanwezig is.

Wanneer een ouder/naaste komt te overlijden

Ook in een situatie waarin de ouder/naaste op sterven ligt, is het van belang het kind hierbij te betrekken. Het kind krijgt zodoende de ruimte om afscheid te nemen. Ook is het advies om in acute situaties u er niet van te laten weerhouden het kind mee te nemen naar het ziekenhuis.

In de kinderkast op de afdeling zitten knutselspullen waarvan kinderen een tranendoosje/ herinneringsdoosje kunnen maken. Ook zitten er knuffels in de kast. Het kind kan een knuffel bij de ouder/naaste achterlaten en er zelf een meenemen, zodat ze symbolisch met elkaar verbonden zijn. Verder zitten in de kast de nodige boekjes en kaartjes die u kunnen helpen om een gesprek met het kind aan te gaan.

Overweeg ook om bij het overlijden eventueel foto’s te maken. Deze kunnen later helpen bij de verwerking.

Tot slot

Hoe verdrietig de situatie ook kan zijn, met deze informatie hopen wij dat het u kan helpen bij de eerste opvang en begeleiding van het kind.

Code ICA-045

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis